

tento poklesek považovati za důvod k propuštění pouze za předpokladu, že jde o trvalé zanedbávání povinností, které zákon vyžaduje pouze při druhém důvodu propuštění. Za tohoto stavu věci nebylo potřebí, zabývat se dalšími dovolacími důvody a dalšími vývody dovolacího spisu.

Čís. 6315.

Návrh společníků společnosti podle §u 1175 obč. zák. proti jednomu společníku, jenž odpírá vydání obchodní knihy, protokoly, bilanci a návrhy na rozdělení zisku společnosti, na vydání věcí těch — jest uplatňovati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 29. září 1926, R I 792/26.)

Jeden ze společníků společnosti podle občanského zákona (§ 1175 a násl. obč. zák.) byl žalován ostatními společníky, by odevzdal knihy, protokoly o valných hromadách společnosti, bilance, účetní závěrky a návrhy na rozdělení zisků do uschování správci, jehož osobu určí soud. Soud první stolice žalobu pro nepřipustnost pořadu práva odmítl. Důvody: Jde tu o nárok dle §§ů 844 a 1215 obč. zák. (§ 304 odst. 2 c. ř. s.), o kterém soudy rozhodují v řízení nesporném. Literatura v této otázce se sice rozchází (viz obdobný případ čl. 145 obch. zák. a komentář Staub-Pisko), ale uváží-li se, že nejde vlastně o sporný nárok, nýbrž o nárok na vydání společných listin vedoucím podílníkem a uložení jich u nejstaršího podílníka, nevádí-li tomu nic (§ 844 obč. zák.), nelze dle názoru soudu pochybovati o tom, že takový nárok je předmětem jen nesporného soudnictví, poněvadž se to samo podává z konkrétního případu. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by, nehledě k důvodu nepřipustnosti pořadu práva, dále ve věci jednal. Důvody: Soud odvolací nesdílí názor soudu první stolice, že žalobní nároky nelze uplatňovati pořadem práva. Dle žaloby usnesli se žalobci platně, by knihy, písemnosti i doklady společnosti byly uloženy u Dra Aloise T-a, a vyzvali v důsledku tohoto usnesení žalovaného, v jehož ruce byly ony knihy, písemnosti a doklady společnosti, aby je vydal Dru T-ovi, což však žalovaný odepřel. Jde tudíž zřejmě o nárok sporný, o němž nelze rozhodnouti v řízení nesporném. Dovolávání se ustanovení §§ů 844, 1215 obč. zák. není tu na místě, ježto toto ustanovení předpokládá, že vydání listin není sporné.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Rekursní soud správně dolíčil, že v tomto případě domáhají se žalobci na žalovaném vydání obchodních knih, protokolů, bilancí a návrhů na rozdělení zisku neprotokolované společnosti, zřízené podle ustanovení §u 1175 obč. zák. a násl., které jim žalovaný jako bývalý plnomocník společnosti odpírá vydání. Jde tu tedy o sporný soukromoprávní nárok,

o němž jest rozhodnouti dle Šu 1 j. n. řádným soudům, neboť ustanovení Šu 1215 obč. zák., odkazujícího na § 844 obč. zák. zde použiti nelze, když žalovaný popírá svou povinnost k vydání listin a bude tedy třeba sporem řešiti otázku, zda žalobní nárok na vydání těchto listin jest odůvodněn.

Čís. 6316.

Pod ustanovení Šu 57 čís. 2 konk. ř. spadají nejen tresty soudní, důchodkové a berní, nýbrž i kárné a pořádkové, bez ohledu na to, kým byly uloženy, pokud v sobě nezahrnují náhradu škody.

(Rozh. ze dne 29. září 1926, R I 793/26.)

Erár přihlásil k úpadku kromě jiných pohledávek též vykonatelnou pohledávku 2.000 Kč pořádkové pokuty. Správce úpadkové podstaty pohledávku co do správnosti popřel, načež p r v ý s o u d vyrozuměl finanční prokuraturu o popření a ustanovil státní správě lhůtu k uplatnění popřeného nároku. R e k u r s n í s o u d vyhověl rekursu finanční prokuratury potud, že ustanovil správci úpadkové podstaty lhůtu jednoho měsíce k uplatnění námitek u příslušného správního úřadu.

N e j v y š š í s o u d přihlášku eráru ohledně pořádkové pokuty 2.000 Kč odmítl.

D ů v o d y:

Finanční prokuratura přihlásila k úpadku mimo různé daně a poplatky též pořádkovou pokutu 2.000 Kč jako vykonatelný nedoplatek dle předloženého výkazu, požadujíc pro ni II. třídu úpadkových věřitelů. Při zkušebním stání popřel ji správce podstaty ve smyslu Šu 57 konk. ř., jelikož jako úpadková pohledávka nemůže býti uplatňována. Dle usnesení úpadkového soudu byla státní správě ustanovena lhůta k uplatnění popřeného nároku, rekursní soud pak poukázal správce úpadkové podstaty, by v určené lhůtě uplatnil námitky u správního úřadu. Oba soudy přehlédly však, že dle Šu 57 čís. 2 konk. řádu nemohou jako úpadkové pohledávky požadovány býti peněžité tresty pro trestné činy jakéhokoliv druhu. Sem patří nejen tresty soudní, policejní, důchodkové a berní, nýbrž i kárné a pořádkové, bez ohledu na to, kým byly uloženy, pokud v sobě nezahrnují náhradu škody. Takový nárok není úpadkovou pohledávkou, poněvadž jest z úpadkového řízení vyloučen a nemůže proto ani k úpadkovému řízení býti přihlášen. Správce úpadkové podstaty byl povinen při zkušebním stání popříti jeho vlastnost jako úpadkové pohledávky, poněvadž postrádá formálního oprávnění k účasti na úpadkovém řízení. Nemůže tedy vůbec býti o tom uvažováno, zda následkem popření náleží tomu, kdo jej přihlásil neb popřel, uplatniti v určené lhůtě dle Šu 110 konk. řádu nárok neb námitky proti němu s následky zmeškání lhůty dle §§ 131 (3), 134 (2) a 167 (2) konk. řádu. Jednaly-li takto oba nižší soudy o pohledávce vyloučené z účasti na úpadkovém řízení,